

En dag i Malès liv

Malè bor i Vestafrika og er opkaldt efter en krokodille

BØRNEfonden

Denne bog handler om Malè og fortæller om hendes liv. Malè er en pige på 11 år, der bor i Mali i Vestafrika. Mali er et af verdens fattigste lande, og BØRNEfonden har arbejdet i Mali siden 2003. Der er i dag over 16.000 sponsorbørn i landet. Malè er ét af dem, og hendes danske sponsor er med til at sikre, at Malè går i skole, og at hun og hendes familie kan holde sig sunde og raske. Det månedlige bidrag fra Malès sponsor bidrager også til at udvikle den landsby Malè bor i. Det kan være ved at bygge skoler og brønde, så beboerne kan få adgang til rent drikkevand eller til projekter, der oplyser både børn og forældre om, hvad børn har ret til og behov for.

BØRNEfonden er en sponsorbaseret udviklingsorganisation, der primært arbejder i de vestafrikanske lande Mali, Burkina Faso, Benin, Togo og Kap Verde. Langt de fleste sponsorbørn bor i Vestafrika, men gennem BØRNEfonden og ChildFund International kan du også blive sponsor i 25 andre lande i Afrika, Asien og Syd- og Mellemamerika. Som sponsor i BØRNEfonden er du både sponsor for barnet, barnets familie og udviklingsarbejdet i den landsby og det lokalområde, barnet bor i.

Læs mere om BØRNEfonden og hvordan du kan blive sponsor på www.bornefonden.dk. Børn og forældre kan også besøge vores website www.bornefonden.dk/mest-for-born, hvor der er flere historier om børn fra andre lande.

En dag i Malès liv
© BØRNEfonden 2012

Tekst: Charlotte Toft

Tegninger: Malè

Foto: Mario Travaini

Layout: Paramedia Aps

Tryk: Haderslev Stiftsbogtrykkeri

ISBN: 978-87-994406-4-1

Tak til Malè og hendes familie
og BØRNEfonden i Mali

BØRNEfonden | Jagtvej 157 | 2200 København N | Tlf. 70 22 12 11
mail@bornefonden.dk | www.bornefonden.dk

Je vais beaucoup de
amis (Hamou, Awa
mon jeu préféré est
j'aime beaucoup l'éca
jeux avec les po
pas que ma mèr
Mes plats préférés sont:
Spaghetti.

Jeg hedder **Malè**

Jeg bor i Mali i Vestafrika.
Jeg er 11 år, og jeg er opkaldt
efter en krokodille.

Jeg går i 5. klasse. Min far
hedder Kassim Diallo, og min
mor hedder Sayon Diakitè.
Jeg har to søstre og en bror.
Jeg går i skole fra mandag til
fredag. Min skole ligger 500
meter fra mit hjem. Efter skole
hjælper jeg min mor med at
vaske op og passe min lillebror.
Jeg er meget sammen med mine
venner Hamou, Awa, Sali og
Fanta. Min yndlingsleg er step-
dans. Jeg er meget glad for at
gå i skole. Jeg elsker også at
lege med dukker, men jeg kan
ikke lide, når min mor skælder
mig ud. Min livret er stegte ris
og spaghetti.

Opkaldt efter en krokodille
side 6-7

Mange pligter
side 14-15

Min skole
side 18-21

Her er min familie

Sayon Diakete
27 år (mor)

Kassim Diallo
36 år (far)

Adama Diallo
54 år (bedstemor)

mig

Khelifa otte måneder (se foden)

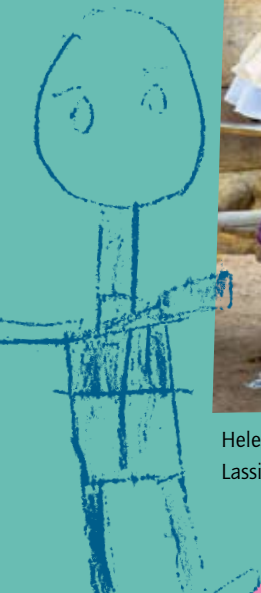

Lassine
tre år

Fatoumata
ni år

Drissa
seks år

Djeneba
fem år

Hele min familie: mor, Fatoumata, far, Djeneba, Drissa, mig, Siata 20 år (min fars anden kone), Lassine, bedstemor, Lanseni tre år, bedstefar Amadou 70 år.

Her er min mor, min far, min bedstemor og mine søskende. Mine lillesøstre hedder Fatoumata og Djeneba. De er ni og fem år. Jeg har også en lillebror. Han hedder Khelifa og er otte måneder. Det er ham, der hænger på ryggen af min mor, og det er hans lille fod, der stikker frem. De andre børn på billedet er også mine søskende. Min far har nemlig to koner. Han har fire børn med min mor og tre drenge med Siata. De to yngste er tvillinger.

Når jeg bliver stor, vil jeg gerne være læge. Det er min onkel nemlig, og jeg vil gerne være lige som ham.

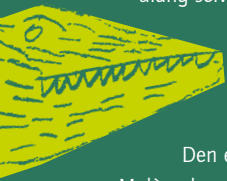

Malè og krokodillen

Jeg er opkaldt efter en krokodille. Min mor fortalte mig det, da jeg var lille. Hun fortalte mig også hvorfor: Hun var gravid med mig, og hun var meget bange for, at jeg ikke ville overleve. Der var nemlig én i familien, der lige havde fået et barn, der døde under fødslen. Så lidt tid inden hun skulle føde, besluttede hun at opsøge krokodillen Malè for at få hjælp. Det er der mange mennesker, her hvor jeg bor, der gør, hvis de har problemer eller er bange for et eller andet. Min mor gik til Malè og fortalte, at hun var bange, og hun bad Malè om hjælp. Hun lovede ham, at gik fødslen godt, så ville hun opkalde mig efter ham - også selvom han var en han-krokodille. Og fødslen gik godt, så derfor hedder jeg Malè ligesom krokodillen.

Malè har tegnet krokodillen Malè. Hun har aldrig selv set den, men hendes mor siger, at tegningen ligner krokodillen Malè rigtig meget.

Malè er en hellig krokodille.

Den er meget gammel og meget stor. Malè er kendt af alle i området. Den bor i et hul under nogle gamle træer og kommer kun frem en sjældnen gang imellem.

To gange om ugen kommer mellem 20 og 60 mennesker til fods, på cykel eller på knallert for at besøge Malè og få hjælp. Det kan være, fordi de er syge, mangler arbejde eller ikke kan få børn. Mange kommer med levende høns eller geder, som bliver slået ihjel på stedet og ofret til Malè for at mildne ham eller takke ham for hans hjælp.

Foran indgangshullet til Malè's bolig står præsten Yoro Diallo. Det er ham, der slår dyrene ihjel og giver dem til Malè. Han er en slags tjener for krokodillen og kan tale med ham. Yoro fortæller, at det er lang tid siden, at Malè har været ude af sit hul. Men han ser ham en gang i mellem, og blodspor nede i hullet så langt øjet rækker tyder også på, at de døde kyllinger og kaniner bliver hentet og spist.

Malè bor i et hul til venstre for vandet.

Min landsby

Min landsby hedder Morola. Der bor 415 mennesker i min landsby. Her er mange små huse, og kvæg, geder og høns går frit rundt. Der er tre fjernsyn i hele landsbyen. Min bedstefar har et af dem. Der er også en skole og en moske i min landsby, og der er mange små træer, som giver os skygge, når vi skal arbejde. Vi har ikke vand i vores huse, så vi henter vand i en brønd. Vi har heller ikke toiletter, så vi går ud på marken, når vi skal tisse eller lave lort.

Her er vores moske, hvor vi kommer og beder.

De fleste huse er runde, men der er også nogle, der er firkantede.

Sådan tørrer vi vores tøj. Tøjet bliver meget hurtigt tørt, fordi her er så varmt.

Kvæget går frit rundt. Det gør os ikke noget.

Her er vores æsel med trækvogn bag på, så vi kan transportere ting rundt.

Vi laver al vores mad over bål, så vi skal bruge meget brænde.

Her henter vi vand.

Mit hjem

Mit hjem består af flere små huse. Jeg bor i et med min mor og bedstemor. Min fars anden kone bor også i et lille hus. Og så bor min bedstefar og min far også i et. Der er også nogle små huse til køkken og opbevaring af mad.

Vi bygger selv vores huse. Murstenene bliver lavet af mudder, som vi lægger ned i firkantede trærammer. Så bliver de formet som mursten, og så lader vi dem tørre i solen. Når murstenene er helt tørre, lægger vi dem ovenpå hinanden, og når husene er blevet så høje, som de skal være, kommer vi mudder udenpå. Taget er lavet af tynde træstammer, som man lægger tørret græs over. Der er også nogle, der har tagplader af aluminium ligesom på vores moske. De koster penge og går ikke i stykker, men det larmer meget inde i huset, når det regner.

Awa og jeg er fra samme familie, og jeg kan rigtig godt lide at lege med hende.

Vi hinker, og vi spiller fodbold, og så leger vi en leg, hvor vi skal huske navne. Vi begynder med at sige seks kvindenavne og seks mandenavne. Så skiftes vi til at komme med nye navne. Og den der først siger et navn, der allerede er blevet sagt, har tabt.

Mange piger i Afrika bruger meget tid på at flette hinandens hår i flotte mønstre. Her er Malès frisure. Hun har sit hår flettet tæt ind til hovedet.

Min bedste veninde

Da Lise blev sponsor modtog hun det her billede af Malé.

Brev fra Lise

Kære Malé.

Tak for dit brev. Det var dejligt at høre fra dig og høre om, hvor du bor og om din familie. Jeg håber, at du kan lide at gå i skole. Det er altid vigtigt at lære nyt og få nye færdigheder. Hvor mange elever er der i din klasse? Hvilke fag har du i skolen?

Din mor må være meget glad for, at du hjælper til derhjemme.

Har du dyr, eller er der dyr i nærheden af, hvor du bor? I Danmark er det lige nu sommer. Vi har fire årstider: forår, sommer, efterår og vinter. Om sommeren er det kun mørkt fire timer om natten. Det er en dejlig årstid. Det er ikke så varmt som i Mali, så folk er meget ude om sommeren.

Jeg glæder mig til at høre fra dig igen.

Vær sød og sig tak til Seydou Diakite fordi hun har hjulpet dig med at skrive til mig.

Kærlig hilsen

Lise

Malé skriver tilbage:

Kære Lise

Min familie og jeg blev meget glade for at få dit brev.

Jeg kan godt lide at gå i skole, og min far opmuntrer mig

meget til at passe min skole. Vi er 33 elever i min klasse.

Jeg kan sige, at jeg kan lide alle mine fag, og jeg er glad for at synge.

Min mor er glad for, at jeg hjælper hende med husarbejdet.

I min landsby er der mange dyr. Der er okser, geder, hunde...

Vi er i slutningen af regnsæsonen, og den kolde periode vil snart begynde.

Min familie og jeg er ved godt helbred, og vi takker dig for at sende os nyheder og gaver.

Bedste hilsner fra Malé og familie.

Skrevet af Awa Sissoko, lærer i landsbyen

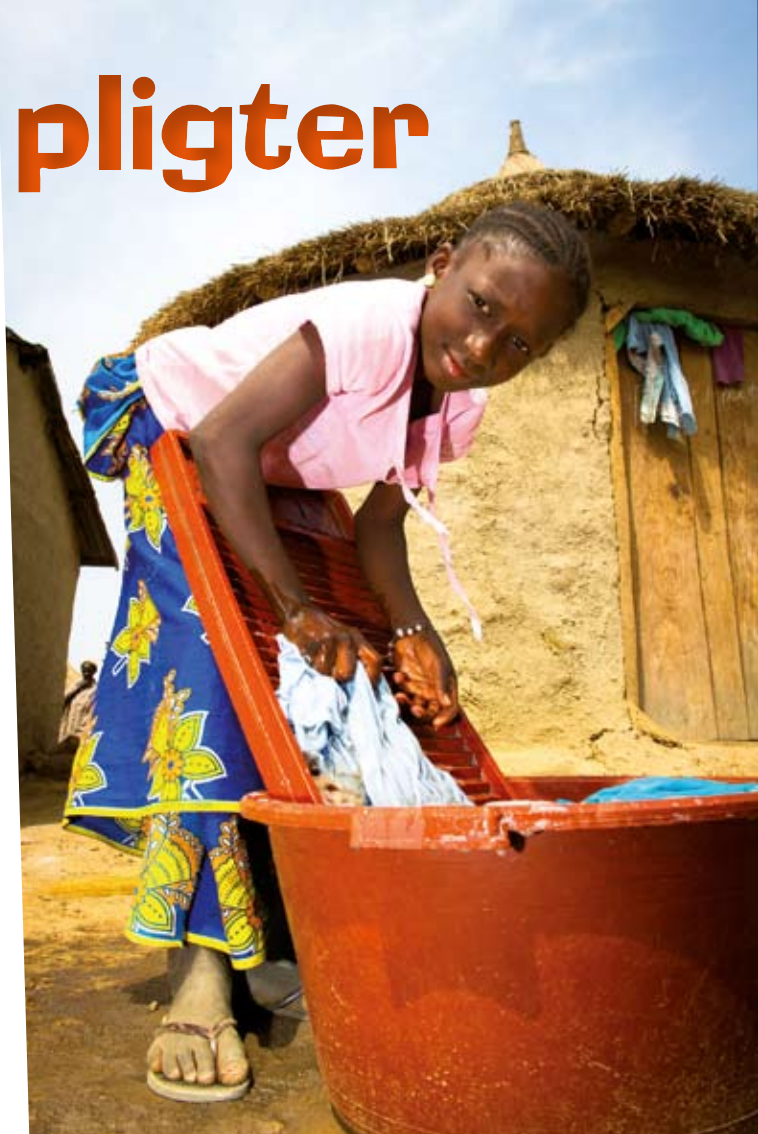
Brevene er gengivet i uddrag. I BØRNEfonden er det muligt for sponsorer og sponsorbarn at skrive sammen, men det er ikke noget, man er forpligtet til.

communauté
Mon père s'est
mère s'annonçait
je vais à l'école
Mon école est très
après l'école j'ai
communauté
ustensiles de
petit frère
je vais beaucoup
amis (Mam
mon jeu préféré
j'aime beaucoup
jouer avec le
pas que moi
Mes plats préférés

Mange pligter

Som andre børn i Mali og i resten af Vestafrika har Malè mange pligter og bruger meget tid på at hjælpe sin mor og de andre kvinder i familien. Der er ikke ret meget tid til at lege. Malè hjælper med at vaske op, vaske tøj, hente vand, lave mad, feje og hun passer sine yngre søskende. Selvom både drenge og piger skal hjælpe til, så er det pigerne, der har flest pligter.

Når vi har spist morgenmad, så skal jeg vaske op. Jeg vasker tallerkner og kopper i en balje på jorden. I dag har jeg også hjulpet med at støde majs til majsmel. Vi bruger en stor og tung træpind, og man skal bruge mange kræfter til at svinge den op og ned, så alle de tørrede majs bliver knust. Når jeg går hjem fra skole klokken 12, skal jeg vaske op efter, at vi har spist frokost.

Lillebror er **syg**

Malès mor er taget ind på sundhedsklinikken med Malès lillebror. Han har haft høj feber i nat. Han græder hele tiden og vil ikke spise noget. Mor er bekymret og bange for, at han har malaria. Malaria giver høj feber og kan være farlig for især små børn. Det er nogle bestemte myg, der smitter med malaria. Og selvom Malè og hendes familie har et myggenet, så kan myggene alligevel nå at stikke én. Især hvis man er i nærheden af stillestående vand, når solen står op og går ned.

1

3

4**2****5**

Inde på hospitalet fortæller mor lægen om, hvordan Khelifa har det ***1**. Mor lægger Khelifa op på briksen, så lægen kan undersøge ham. Lægen lytter på Khelifa og mærker ham på maven ***2**. Det synes Khelifa ikke om og græder højt ***3**. Lægen tager også en blodprøve i en særlig lille beholder, hvor man efter lidt tid kan se, om Khelifa er smittet med malaria eller ej ***4**. Mor venter og venter. Nu siger lægen, at de har ventet længe nok. Mor og lægen kigger på det lille hvide plastikhylster. Heldigvis viser prøven, at Khelifa ikke har malaria ***5**. Han er almindelig syg, og der er derfor ikke andet for mor at gøre end at vente på, at han bliver rask. Mor trøster Khelifa og giver ham mælk fra sit bryst, så han falder til ro ***6**.

6

På vej i skole

A young girl with a blue backpack is walking away from the camera on a dirt path in a rural village. She is wearing a pink shirt and blue patterned pants. In the background, there are trees and a simple brick building with a corrugated metal roof.

Mens mor er på hospitalet med Khelifa, er Malè på vej i skole for anden gang i dag. Hun går ud af stien i sine klipklappere ligesom hun plejer og med den lyseblå skoetaske på ryggen. Det tager mellem fem og 10 minutter for Malè at gå i skole. Der er skolen.

A background image of a rural landscape in Mali. It features several trees with light-colored bark and green foliage. In the background, there is a small, simple building with a corrugated metal roof. The ground is dry and dusty, with some sparse vegetation.

I skolen taler Malè og hendes kammerater fransk, for næsten al undervisning i Mali foregår på fransk. Men når hun er hjemme, taler hun det lokale sprog 'bamanankan'. Her er nogle af de ord, Malè bruger, når hun taler sit eget sprog:

Skole = Ekoli

Hus = So

Jeg hedder = Ne tögö ye

Mor = Baa

Far = Faa

Tak = I ni tye

Hvordan har du det? = I ka kene wa?

Hej = I ni ce

Godmorgen = I ni sogoma

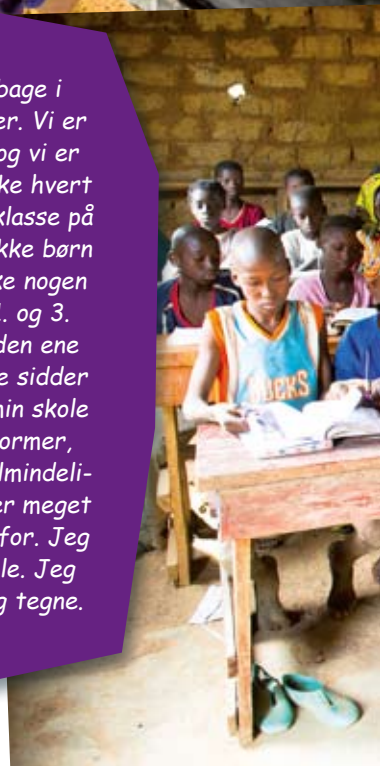
Farvel = Aw kan be

Godnat = K'an si

Jeg møder i skole klokken otte om morgenen. Klokken 12 går jeg hjem og spiser frokost. Når det er min mor, der laver mad, hjælper jeg hende med at vaske op, indtil jeg skal i skole igen om eftermiddagen. Alle holder fri midt på dagen, for der står solen højest på himlen, og det er meget varmt. Alt for varmt til at lave andet end at spise og slappe af - og så hjælpe min mor med nogle ting, men helst inde i skyggen.

Klokken tre går jeg tilbage i skolen og er der i to timer. Vi er 86 børn på hele skolen, og vi er 33 i min klasse. Det er ikke hvert år, at der kommer en ny klasse på min skole. Det er vi vist ikke børn nok til. Lige nu er der ikke nogen 2. klasse på skolen, og 1. og 3. klasse sidder sammen i den ene bygning, og 4. og 5. klasse sidder sammen i den anden. På min skole bruger vi ikke skoleuniformer, selvom det er det mest almindelige i Mali. Men min skole er meget lille, så måske det er derfor. Jeg kan godt lide at gå i skole. Jeg kan bedst lide at læse og tegne.

Min klasse

Tæl til
10 på
'bamanankan'

1
Kelen

2
Fila

3
Saba

4
Nani

5
Duru

6
Wörö

7
Wolonfila

8
Segin

9
Könöton

10
Tan

Dagen slutter

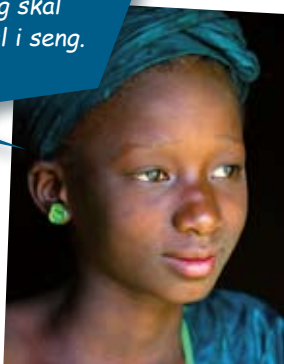

Malès brødre leger. Når de bliver ældre, som Malè, er der ikke så meget tid til at lege, for så skal de hjælpe til i hjemmet.

Når jeg kommer hjem fra skole, skal jeg passe mine små brødre. Det er også mig, der vasker dem. Nogle gange når jeg også at være lidt sammen med Awa og mine andre venner, inden jeg skal hjælpe min mor eller skal i seng.

Mor er tilbage fra sundhedsklinikken med Khelifa. Malè forsøger at trøste ham, men det er ikke helt let.

Godnat

Det er blevet mørkt. Malè går ind i huset, hvor hun bor sammen med sin mor, bedstemor og søskende. Malè lægger sig ned på sengen, hvor hun sover sammen med sin mor. Hun er træt og på nær en fjern lyd, der vist stammer fra bedstefars fjernsyn, er der helt stille i landsbyen, så det tager hende ikke mange sekunder at falde i søvn. Måske er krokodillen Malè også ved at falde i søvn, eller måske han er ved at hive en høne eller en ged ned i hullet, så han i ro og fred kan spise sig mæt.

I Mali og i Vestafrika fylder naturreligion/animisme meget – også for en stor del af de mennesker, der siger, at de er muslimer eller kristne. Når man er animist, tror man på, at dyr og planter har en sjæl. I store dele af Mali spiller krokodiller en særlig rolle og betragtes som hellige dyr. De fodres og passes af udvalgte mennesker, og krokodillerne betragtes som beskyttere af landsbyerne og dens beboere. Amara Diallo er høvding i den landsby, hvor krokodillen Malè bor, og han fortæller, at Malès ånd er over 400 år gammel. Amara Diallo ved ikke præcis, hvor gammel krokodillen Malè er, men når den dør, vil krokodilleånden finde bolig i en ny krokodille, der også vil få navnet Malè.

Hej

ISBN: 9788799440641

I denne bog møder du Malè. Det er hende i den blå og grønne kjole forrest i billedet. De andre børn er hendes søskende og venner. Malè er 11 år og bor ude på landet i Mali, der er et af verdens fattigste lande. Malès navn gemmer på en ganske særlig historie. Hun er nemlig opkaldt efter en krokodille.

BØRNEfonden

www.bornefonden.dk

Member of **ChildFund**
Alliance